

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Денник Євгенія Вікторівна

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

Методи оцінки внутрішніх загроз економічної безпеки підприємства

тема

Навчальна
дисципліна

Фінансово-економічна безпека організації

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

072 Фінанси, банківська справа та страхування

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Фінанси і кредит

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

Ф-22

назва академічної групи

Харків, 2024 рік

Керівник: Постольна Наталія Олександрівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст першої категорії

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

підпис здобувача

Денник Є. В.

ПІБ здобувача

Підсумкова оцінка: _____ (балів)

Члени комісії з захисту:

_____
(підпис)

Н. О. Постольна

_____
(підпис)

І. В. Нагорна

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Денник Євгенія Вікторівна

ПІБ здобувача

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна
дисципліна

Фінансово-економічна безпека організації

назва навчальної дисципліни

Тема роботи

Методи оцінки внутрішніх загроз економічної безпеки
підприємства

тема курсової роботи

Термін подання
завершеної роботи

27.04.2024 р.

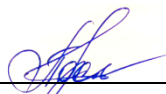
фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Графік виконання роботи

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	05.02 – 17.02.2024
Добір та аналіз літератури за обраною темою	19.02 – 24.02.2024
Складання плану курсової роботи	26.02 – 02.03.2024
Написання вступу та I розділу	04.03 – 23.03.2024
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	25.03 – 13.04.2024
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	15.04 – 20.04.2024
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	22.04 – 27.04.2024
Захист курсової роботи	06.05 – 11.05.2024

Завдання видав

Науковий керівник

(підпис)

Наталія ПОСТОЛЬНА

Завдання отримав

Здобувач

(підпис)

Євгенія ДЕННИК

ПІБ здобувача

«19» лютого 2024 р.

«19» лютого 2024 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1 Теоретико-методичні підходи до аналізу та оцінки економічної безпеки підприємства	4
1.1 Сутність та оцінка рівня економічної безпеки бізнес-структури.....	4
1.2 Діагностика як інструмент забезпечення економічної безпеки підприємства.....	8
Розділ 2 Діагностування рівня економічної безпеки підприємства	12
2.1 Аналіз та оцінка показників фінансово-економічної діяльності ТОВ «ТД «Хладомир».....	12
2.2 Розробка алгоритму діагностики рівня економічної безпеки підприємства.....	16
Висновки.....	22
Список використаних джерел.....	24
Додатки	
Додаток А Фінансова звітність ТОВ «ТД «Хладомир» за 2021 р.	27
Додаток Б Фінансова звітність ТОВ «ТД «Хладомир» за 2022 р.	33

ВСТУП

Здатність підприємства функціонувати та забезпечувати стратегічний розвиток в умовах дії дестабілізуючих чинників, завдяки мінімізації їх негативних проявів значною мірою впливають на рівень їх економічної безпеки. При цьому проведення своєчасної, достовірної та якісної оцінки рівня економічної безпеки впливає на забезпечення умов для стійкого розвитку підприємства. Вирішення питання оцінки економічної безпеки підприємства можливо завдяки використанню саме системного підходу, який полягає у вивченні об'єкта як цілісної множини елементів у їх сукупності і зв'язків між ними.

Проблеми економічної безпеки підприємства досліджували такі відомі вітчизняні вчені: як О. Ареф'єва, Ю. Лисенко, Т. Меліхова [26], Р. Руденський, В. Пономаренко, Л. Артеменко, В. Геєць, В. Вороніна [7], О. Дребот, Т. Клебанова [17], І. Кривов'язук [23], В. Коваленко [18], С. Марущак, І. Отенко [30], Т. Сак [41], Р. Скриньковський [46].

Актуальність проблеми, недостатній ступінь її дослідження стосовно особливостей діагностики економічної безпеки підприємств зумовили вибір теми.

Метою курсової роботи є теоретичне обґрунтування інструментарію діагностики економічної безпеки підприємства та розробка рекомендацій щодо вдосконалення механізму прийняття рішень на основі запропонованих в роботі методів та моделей.

Для досягнення цієї мети в роботі поставлено такі завдання:

- дослідження теоретико-методичних підходів до оцінки рівня економічної безпеки підприємства;
- діагностування рівня економічної безпеки підприємства;
- розробка алгоритму діагностики рівня економічної безпеки підприємства.

Об'єктом дослідження є фінансово-економічна діяльність підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні засади діагностики економічної безпеки підприємства.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ТА ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність та оцінка рівня економічної безпеки підприємства

Одною з важливих проблем сьогодення для більшості підприємств є запобігання негативному впливу кризових явищ, формування механізму діагностики рівня економічної безпеки та розробка заходів щодо її забезпечення з урахуванням стратегії розвитку та оперативного менеджменту [15].

Економічна безпека організації – це захищеність її діяльності від негативного впливу зовнішнього середовища, а також здатність швидко запобігати різним загрозам або пристосовуватися до тих чи інших умов [16, 17]. Ряд вчених визначають економічну безпеку підприємства як стан, що забезпечує найбільш ефективне використання ресурсів підприємства для забезпечення стабільного функціонування і розвитку, при якому воно здатне до максимізації своєї вартості при прийнятному рівні ризику. Цільовою установкою системи економічної безпеки організації є досягнення ефективного функціонування організації за допомогою раціонального використання її ресурсного потенціалу в сьогоденні і майбутньому [20, 21].

Основними завданнями системи забезпечення економічної безпеки є: моніторинг і прогнозування загроз економічній безпеці підприємства; оцінка ризиків і загроз за допомогою кількісних та якісних методів; розробка інструментів і механізму нівелювання загроз і підтримки стійкого розвитку підприємства; постійне вдосконалення механізму забезпечення економічної безпеки [24].

Економічна безпека являє собою «здатність економічного суб'єкта забезпечувати ефективне функціонування і використання ресурсів для виконання поточних завдань з метою стабільного розвитку і регулярного отримання прибутку. Метою оцінки економічної безпеки підприємства є своєчасне

реагування на поточні зміни, а також нівелювання загроз зовнішнього середовища. Таке визначення в повній мірі не відображає сутність економічної безпеки і має містити прогностичні складові (можливість прогнозувати стан і умови діяльності підприємства в майбутньому). Існує ще точка зору, що рівень економічної безпеки це – як «взаємозалежні характеристики його успішного функціонування та сталого розвитку». Таке визначення економічної безпеки в повному обсязі відображає сутність даного поняття, але не є конструктивною.

Для забезпечення економічної безпеки потрібно «Привести увідповідність внутрішній потенціал підприємства до умов зовнішнього середовища, а також забезпечити процес його сталого розвитку в довгостроковій перспективі». Таким чином, під економічною безпекою можна розуміти такий стан підприємства, при якому воно може успішно здійснювати свою діяльність, будучи при цьому економічно і фінансово стійким, а також постійно розвиватися для поліпшення свого становища в майбутньому.

Оцінка рівня економічної безпеки повинна включати в себе як показники економічної (фінансової) стійкості, так і оцінку перспектив розвитку підприємства. Аналіз робіт з оцінки економічної безпеки показав, що можна виділити кілька підходів: перший – «безпеку класифікують як системну характеристику, яка є проявом самої економіки»; другий підхід полягає в розумінні економічної безпеки підприємства як мінімально необхідні умови сталого розвитку підприємства [6, 12, 18].

Якщо перший підхід може бути використаний для підприємств з різними результатами діяльності, то другий підхід відразу ж виключає збиткові підприємства. Якщо ж розглядати забезпечення економічної безпеки як процес управління, що регулюється, то другий підхід можна трансформувати в третій підхід, який полягає у оцінці збиткових підприємств, але з розробкою індикативних планових показників, які дозволяють вивести ці підприємства в зону економічної безпеки.

Можна стверджувати, що оцінка економічної безпеки потрібна головним чином для керівника з метою вчасного реагування на мінливі умови і поліпшення

становища підприємства, тому другий підхід може використовуватися для формування показників, відповідних мінімально необхідним умовам, тому що в цілому він не відповідає цільовим установкам дослідження.

Методи оцінки економічної безпеки підприємства можна розділити на дві групи:

- оцінка на основі розрахунку показників функціональних груп, якими представлена економічна безпека;
- оцінка в цілому по підприємству, на основі розрахунку інтегрального показника.

Перший підхід полягає в поданні оцінки економічної безпеки у вигляді системи показників функціональних груп. При цьому кожна з функціональних груп сама по собі також є системою показників. Користувач даного методу зіткнеться з необхідністю аналізу великого масиву показників всіх груп. Тут необхідна розробка відповідних інструментів.

Однією з форм першого підходу (для спрощення розрахунків) є спрощений індикаторний метод. Для кожного показника, що характеризує діяльність підприємства в різних його функціональних областях, визначається граничне (порогове) значення. З допомогою порівняння фактичних значень показників з індикаторами визначається рівень економічної безпеки підприємства. Для наочності рівень економічної безпеки представляють діаграмою у вигляді багатокутника з центром на початку координат, а вершини відповідають індикативним показникам. Індикаторний метод зручний для наглядного аналізу складових економічної безпеки. Для оцінки рівня економічної безпеки він не підходить з двох причин. Перша - немає зіставлення отриманих результатів і відсутнє порівняння з поведінкою і станом системи в майбутньому [21, 22].

Для оцінки економічної безпеки за допомогою інтегрального показника можна використовувати систему показників оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства. Такий підхід дозволяє оцінювати тільки поточний фінансово-економічний стан підприємства, але не дозволяє оцінювати розвиток підприємства в перспективі (методика не використовує оцінку стратегічних

рішень). Зручність використання в практичних цілях інтегральних критеріїв оцінювання рівня економічної безпеки підприємства підтверджується кількістю різноманітним алгоритмів на основі інтегральних показників.

Систему загроз економічній безпеці підприємства можна класифікувати за різними підставами. Перелік системи факторів наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Система чинників категорії економічної безпеки [6, 17, 24]

Назва	Короткий зміст
Організаційні	Організаційна структура підприємства, ефективність системи управління її потенціал і ресурси
Фінансові	Регулює питання фінансової діяльності організації, її платоспроможність і стійкість до банкрутства
Технічні (технологічні)	Передбачає створення і використання техніки і технологій (конкурентоздатних ідей, наукових розробок), що підвищують конкурентоспроможність фірми
Інформаційні	Рівень інформаційного забезпечення бізнесу, інформаційної безпеки тощо
Податкові	Регулює питання оптимальності податкового навантаження і податкового адміністрування
Кадрові	Підбір і робота з кваліфікованим персоналом
Правові	Юридичне забезпечення діяльності організації
Просторові (Географічні)	Характер виробничих приміщень, територія підприємства, комунікацій, можливість розширення і т.п.
Соціально-екологічні	Показує ступінь соціальної захищеності персоналу підприємства
Інноваційні	Рівень інвестиційної активності і активності на фінансовому ринку

Найбільш значущими в системі загроз є ті, які дають можливість мінімізувати ризикованість діяльності, привести у відповідність внутрішній потенціал підприємства до умов зовнішнього середовища, а також забезпечити процес його сталого розвитку в довготерміновій перспективі. Дана система факторів враховує вплив як зовнішньої, так і внутрішнього середовища на рівень економічної безпеки підприємства. Вони формують його потенціал, взаємодіючий в процесі функціонування як всередині підприємства, так і в зовнішньому середовищі. Основою цієї взаємодії є процеси управління, які можуть викликати певні загрози та пов'язані з ними ризики підприємницької діяльності.

1.2 Діагностика як інструмент забезпечення економічної безпеки підприємства

Однією з важливих підсистем формування економічної безпеки підприємства є механізм діагностики. Аналіз літературних джерел дозволяє виділити наступні методи діагностики економічної безпеки підприємства чи організації, які мають найбільшу відповідність цілям оцінки економічної безпеки: методи побудови інтегральних показників і бальних оцінок; методи порівняння; економіко-математичні методи; експертні оцінки тощо [1, 2, 3, 5].

Слід зазначити, що найбільш розповсюдженим підходом до оцінки економічної безпеки підприємства чи організації є індикативний метод. Індикатори розглядаються як порогові значення показників, які характеризують діяльність підприємств в різних функціональних областях. Оцінка економічної безпеки встановлюється за результатами порівняння фактичних показників діяльності підприємства з індикаторами [1, 7].

Всі показники (індикатори) економічної безпеки підприємства розділені на три групи: виробничі, фінансово-економічні та соціальні. В залежності від досягнутих значень визначають рівень економічної безпеки, який характеризують як: стабільний, передкризовий, кризовий та критичний. Потрібно звернути на деякі недоліки даного підходу: переважний розгляд параметрів внутрішнього середовища організації, на використання шкали вірогідності банкрутства й врахування лише фінансових показників [2, 8, 9].

В інших підходах більш комплексно розглядається проблема діагностики рівня економічної безпеки підприємства і використовують різні групи показників, такі як: показники, що відображають стан зовнішнього середовища; показники, що відображають місце компанії на конкурентному ринку і впливають на нього; фінансові показники; показники, що відображають внутрішні процеси в компанії; показники, що відображають динаміку розвитку компанії.

Для складових, тобто локальних факторів чи індикаторів з кожної групи показників визначаються відповідні вагові коефіцієнти та для кожної

функціональної складової розраховують зведені значення, й сукупний показник економічної безпеки. Тобто, рівень економічної безпеки оцінюється за фактичним значенням зведеного показника на основі шкали діапазонів економічної безпеки від високого рівня до економічно небезпечного, кризисного або навіть катастрофічного [1, 3, 4, 8].

Важливим поняттям є стратегічна економічна безпека підприємства, яка залежить від трьох ключових детермінантів: персонал, фінанси і контрагенти. На кожен з цих детермінантів можуть впливати характерні загрози й ризики. Загальні висновки про рівень стратегічної економічної безпеки визначається за результатами оцінки управлінської, фінансової та зовнішньої складової. При цьому використовується шкала з рівнями від високого рівня (1) до низького рівня (0), яку експерти використовують для оцінки за всіма трьома складовими.

Наприклад, якщо підприємство за всіма складовими набрало три бали, то робиться висновок, що рівень економічної безпеки високий, якщо два бали, то середній, якщо один або нуль балів, то низький [23].

Розглянемо більш детально систему загроз економічній безпеці підприємства. Систему загроз економічній безпеці підприємства можна класифікувати різними способами. Найбільш значущими в системі загроз є ті, які дають можливість зменшити або звести до мінімуму ризикованість діяльності, привести у відповідність внутрішній потенціал підприємства згідно умов зовнішнього середовища, а також забезпечити процес його сталого розвитку в довгостроковій перспективі [3].

Можна виділити два види загроз, які пов'язані: з поточним менеджментом в процесі виробництва і з реалізацією стратегій розвитку підприємства. Відповідно, для управління підприємством в цих умовах необхідно знати, звідки виходять ці загрози, і які наслідки очікуються. Контроль за процесами може бути забезпечений за допомогою інструментів діагностики. Діагностика розглядається як інструментарій отримання достовірної інформації про реальні можливості й стан економічного суб'єкта на будь-якому етапі його розвитку. Вона служить для визначення причин зміни стану підприємства на основі проведених досліджень.

Ефективна діагностика загроз є передумовою забезпечення економічної безпеки діяльності підприємства [2].

Можна зробити висновок, що, в загальному випадку, діагностика розглядається як інструмент отримання достовірної інформації про реальні можливості економічного суб'єкта на будь-якому етапі його розвитку. Вона служить для визначення причин зміни стану підприємства на основі проведених досліджень. Вчасно зроблена діагностика загроз є передумовою забезпечення економічної безпеки діяльності підприємства.

При визначенні рівня економічної безпеки підприємства використовують наступний механізм діагностики й аналізу, який складається з 10 етапів:

1. Виявлення проблем функціонування підприємства та ідентифікація бажаного (прогнозного) стану.
2. Визначення мети оцінки економічної безпеки підприємства.
3. Виділення зовнішніх і внутрішніх загроз економічної безпеки підприємства.
4. Оцінка сили зовнішніх і внутрішніх загроз та ризиків економічної безпеки підприємства.
5. Визначення критеріїв і показників економічної безпеки підприємства.
6. Вибір методів та інструментів оцінки показників економічної безпеки підприємства.
7. Збір, обробка інформації для розрахунку показників економічної безпеки підприємства, розрахунок фактичних одиничних, комплексних, зведених, інтегрованих показників економічної безпеки підприємства.
8. Порівняння фактичних показників рівня економічної безпеки з пороговими значеннями.
9. Формулювання висновків про фактичні показники рівня економічної безпеки підприємства.
10. Розробка механізмів захисту економічної безпеки підприємства.

У свою чергу діагностика є особливим процесом, що представляє сукупність логічних операцій, індуктивних і дедуктивних умовиводів.

Діагностика включає в себе багаторівневий аналіз, який носить дослідницький і пошуковий характер і здійснюється в часі і просторі на основі системного підходу.

Застосування системного підходу в діагностиці обумовлено тим, що підприємство, як об'єкт, не може відокремитися від впливу зовнішнього середовища. Підприємство необхідно розглядати і як окрему, відособлену систему (суб'єкт, набір підсистем, бізнес-процес), і як елемент системи ширшої соціальної категорії (об'єднання, холдингу тощо).

Основний напрямок процесу діагностики – зверху-вниз від аналізу показників складного комплексу до аналізу показників складових його елементів, від аналізу результатів роботи підприємства до аналізу факторів виробництва та ресурсів, до прогнозу його діяльності в майбутньому.

Побудова системи діагностики для забезпечення економічної безпеки підприємства має ґрунтуватися на таких підходах: системному, комплексному, кількісному, якісному, поведінковому, маркетинговому, виробничому, нормативному, функціональному, предметному, процесному, інтегральному, динамічному і ситуаційному [2, 7, 13, 19].

Реалізація даного підходу передбачає багатоконтурну модель діагностики, яка забезпечує економічну безпеку підприємства.

Представлені принципи охоплюють підприємство повністю і з усіх боків (зовні і всередині). Облік цих принципів визначає концептуальну основу побудови моделі діагностики. Ця модель повинна бути багатоконтурною.

Багатоконтурна модель діагностики являється реалізацією системного підходу при аналізі стану підприємства і дозволяє оптимізувати використання ресурсів за рахунок багатопошагової послідовної процедури аналізу з прийняттям проміжних рішень. Системний підхід проявляється через послідовне, багатоступеневе наближення до виявлення причин тих чи інших кризових процесів і їх специфікації.

РОЗДІЛ 2

ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Аналіз та оцінка показників фінансово-економічної діяльності ТОВ «ТД «Хладомир»

Для визначення потенціалу підприємства проведемо аналіз його фінансового стану та результатів фінансово-господарської діяльності. Аналіз фінансового потенціалу підприємства за 2020–2022 рр. був проведений на основі основних індикаторів фінансового стану: ділова активність, ліквідність, фінансова стійкість та прибутковість. Інформаційною базою аналізу є фінансова звітність за 2021–2022 рр., яку наведено у Додатку А та Додатку Б.

Аналіз розрахунків основних індикаторів ділової активності підприємства представлені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Аналіз показників ділової активності ТОВ «ТД «Хладомир» за 2020–2022 рр.

№	Показники	Роки			Відхилення	
		2020	2021	2022	2021/2020	2022/2021
1	Оборотність дебіторської заборгованості	6,232	7,120	5,849	0,888	-1,271
2	Оборотність кредиторської заборгованості	1,71	1,730	1,676	0,02	-0,054
3	Оборотність постійних активів	4,988	5,909	4,720	0,921	-1,189
4	Оборотність активів	1,399	1,404	1,371	0,005	-0,033
5	Оборотність чистих активів	2,607	2,704	2,960	0,097	0,256
6	Оборотність товарно-мат. запасів	2,123	2,375	2,505	0,252	0,13
7	Тривалість операційного циклу, днів	206,654	204,920	208,090	-1,734	3,17
8	Тривалість фінансового циклу, днів	-7,235	-6,013	-9,658	1,222	-3,645

Дані таблиці 2.1 показують, що такі показники, як оборотність дебіторської та кредиторської заборгованості, оборотність постійних активів та активів зростали у період з 2020 р. до 2021 р., але у 2022 р. їх значення зменшилися у

порівнянні з 2021 р. Оборотність чистих активів та оборотність товарно-матеріальних запасів зростали у досліджуваній період різними темпами, що наглядно видно зі значень їх відхилень відповідно: 0,097 та 0,256 для оборотності чистих активів, а для оборотності товарно-матеріальних запасів вони становили 0,252 та 0,13. Тривалість операційного циклу зменшилася у 2021 р. до значення 204,92, тоді як у 2022 р. його значення збільшилося до 208,09, тому відхилення як від'ємне, так і позитивне.

Розраховані показники ліквідності підприємства приведені у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Аналіз показників ліквідності ТОВ «ТД «Хладомир» за 2020–2022 рр.

№	Показники	Роки			Відхилення	
		2020	2021	2022	2021/2020	2022/2021
1	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,017	0,006	0,002	-0,011	-0,004
2	Коефіцієнт проміжної ліквідності	0,499	0,640	0,593	0,141	-0,047
3	Коефіцієнт загальної ліквідності	1,258	1,257	1,210	-0,001	-0,047
4	Власний оборотний капітал	20460,00	31100,00	29097,00	10640,00	-2003,00

Слід зазначити, що підприємство має значення абсолютної ліквідності нижче за нормативи. Однак, в цілому забезпечує задовільний стан ліквідності. Для зниження ризику ліквідності підприємство використовує процедуру підготовки бюджету і прогнозування руху грошових коштів, що забезпечує наявність у підприємства необхідних коштів для виконання своїх платіжних зобов'язань.

ТОВ «ТД «Хладомир» здійснює контроль ліквідності шляхом: планування поточної ліквідності, аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, зобов'язаннями, а також прогнозні потоки грошових коштів від операційної діяльності.

Отже, як видно з розрахунків показників таблиці 2.2, власний оборотний капітал суттєво збільшився у 2021 р. до 31100,0 тис. грн., його відхилення становило 10640,0 тис. грн., але у 2022 р. його значення зменшилося на

2003,0 тис. грн., що свідчить про необхідність підприємству забезпечувати власним оборотним капіталом у повній мірі.

Коефіцієнти абсолютної, проміжної та загальної ліквідності несуттєво зменшилися у 2022 р., ніж у 2021 р., що потребує на підприємстві провести комплекс заходів з укріплення цих показників ліквідності.

Аналіз фінансової стійкості проведемо за розрахунками основних показників, представлених у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Аналіз показників фінансової стійкості ТОВ «ТД «Хладомир» за 2020–2022 рр.

№	Показники	Роки			Відхилення	
		2020	2021	2022	2021/2020	2022/2021
1	Коефіцієнт автономії	0,221	0,189	0,168	-0,032	-0,021
2	Коефіцієнт фінансової залежності	4,531	5,281	5,941	0,75	0,66
3	Коефіцієнт заборгованості	0,779	0,811	0,832	0,032	0,021
4	Відношення довгострокових кредитів до капіталізації	0,463	0,504	0,631	0,041	0,127
5	Відношення довгострокових кредитів до власного капіталу	0,863	1,015	1,713	0,152	0,698
6	Відношення заборгованості до власного капіталу	3,531	4,281	4,941	0,75	0,66

Як показують дані таблиці 2.3, майже всі показники фінансової стійкості мають зростаючу динаміку з 2020 р. до 2022 р., що свідчить про неоптимальну структуру формування капіталу.

Так, наприклад, показник відношення довгострокових кредитів до власного капіталу мав значення у 2020 р. 0,863, тоді як у 2022 р. він суттєво збільшився до значення 1,713.

Зниження коефіцієнту автономії зі значення 0,221 у 2020 р. до 0,168 у 2022 р. свідчить про зростання залежності підприємства від залучених коштів, отже, необхідно впроваджувати заходи щодо оптимізації структури фінансування за рахунок більш зваженої фінансової політики.

Показник відношення заборгованості до власного капіталу мав тенденцію до зростання, на 0,75 у 2021 році у порівнянні з 2020 роком та на 0,66 у 2022 році у порівнянні з 2021 роком.

Показник відношення довгострокових кредитів до капіталізації збільшився на 0,041 у 2021 році у порівнянні з 2020 роком та на 0,127 у 2022 році у порівнянні з 2021 роком. Зростаюча динаміка останніх 3-х показників вказує на потенційні загрози фінансовій автономії ТОВ «ТД «Хладомир», що вплине на рівень економічної безпеки в майбутньому.

Проведемо аналіз рівня рентабельності та прибутковості підприємства ТОВ «ТД «Хладомир» (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4 – Динаміка показників прибутковості ТОВ «ТД «Хладомир» за 2020–2022 рр.

№	Показники прибутковості	2020	2021	2022
1	Рентабельність активів	3,870	3,771	3,781
2	Рентабельність власного капіталу	17,543	18,655	21,307
3	Рентабельність продажу	5,999	4,163	4,624
4	Рентабельність чистих активів	10,230	9,580	8,916
5	Рентабельність оборотних активів	8,540	7,669	8,939

Як видно з даних таблиці 2.4, бачимо коливання показників прибутковості підприємства протягом досліджуваного періоду. Зокрема, показник рентабельності активів знаходився у діапазоні 3,77 % – 3,87 %. Серед позитивних змін слід звернути увагу на зростання показника рентабельності власного капіталу, що характеризує підвищення ефективності використання власних ресурсів ТОВ «ТД «Хладомир». В цілому, слід відмітити що підприємство є рентабельним за основними індикаторами прибутковості, підтримуючи достатній рівень рентабельності чистих активів, власного капіталу та рентабельності оборотних активів.

Таким чином, проведений аналіз основних показників фінансово-економічного стану ТОВ «ТД «Хладомир» виявив певні загрози достатньому рівню економічної безпеки, насамперед з боку ліквідності та фінансової стійкості.

2.2 Розробка алгоритму діагностики рівня економічної безпеки підприємства

Для побудови алгоритму діагностики стану економічної безпеки підприємства будемо використовувати метод інтегрального показника, який має значення в межах від 0 до 1, при чому зростання значень цього показника вказують на зростання рівня економічної безпеки.

В даній методиці для оцінки інтегрального показника будемо використовувати підхід, запропонований у працях З. Хельвіга [26] та поширений у дослідженнях українських вчених, зокрема у працях Т. С. Клебанової [13], В. А. Забродського, М. О. Кизима тощо.

Запропонований алгоритм діагностики стану економічної безпеки бізнес-структури представлено на рисунку 2.1.

Послідовність розрахунку інтегрального показника за методикою Хельвіга має наступні стадії:

- перша стадія – вибір множини вхідних показників, визначення стимуляторів та дестимуляторів;
- друга стадія – визначення середніх значень та стандартних квадратичних відхилень для вибірки та нормалізація значень вхідних показників за допомогою відомого статистичного перетворення;
- третя стадія – вибір точки-еталону з урахуванням показників стимуляторів та дестимуляторів;
- четверта стадія – розрахунок відстані нормованих значень від координат точки – еталону;
- п'ята стадія – розрахунок середнього значення відстані та його стандартного квадратичного відхилення;
- шоста стадія – розрахунок значення інтегрального показника;
- сьома стадія – якісна інтерпретація значення інтегрального показника.

Рисунок 2.1 – Алгоритм діагностики стану економічної безпеки бізнес-структури

Для визначення інтегрального показника у групі «Показники ліквідності» було обрано наступні коефіцієнти: коефіцієнт абсолютної ліквідності; коефіцієнт проміжної ліквідності; коефіцієнт загальної ліквідності (покриття).

Зрозуміло, що вказані показники є за своєю сутністю стимуляторами.

Для визначення інтегрального показника у групі «Показники ділової активності» було обрано наступні коефіцієнти: оборотність дебіторської заборгованості; оборотність кредиторської заборгованості; оборотність постійних активів; оборотність активів; оборотність чистих активів; оборотність товарно-матеріальних запасів; тривалість операційного циклу, днів.

У даній групі всі показники – стимулятори, за виключенням останнього, тому що для торговельної бізнес-структури важливим є скорочення тривалості операційного циклу.

Для визначення інтегрального показника у групі «Показники фінансової стійкості» було обрано наступні коефіцієнти: коефіцієнт фінансової незалежності (автономії); коефіцієнт фінансової залежності; коефіцієнт заборгованості; відношення довгострокових кредитів до капіталізації; відношення довгострокових кредитів до власного капіталу; відношення заборгованості до власного капіталу.

У даній групі показники: коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт заборгованості та відношення заборгованості до власного капіталу є дестимуляторами, всі інші – стимулятори.

Для визначення інтегрального показника у групі «Показники прибутковості» було обрано наступні коефіцієнти: рентабельність активів; рентабельність власного капіталу; рентабельність продажу; рентабельність чистих активів; рентабельність оборотних активів; фондовіддача.

У даній групі всі показники – стимулятори.

У даній групі всі показники – стимулятори.

У таблиці 2.5 приведені розрахунки інтегральних показників по групам «Показники ліквідності», «Показники ліквідності», «Показники фінансової стійкості» та «Показники прибутковості» за період 2020–2022 рр.

Таблиця 2.5 – Значення інтегральних показників по групам за період 2020–2022 рр.

№	Інтегральні показники	2020	2021	2022
1	Рівень безпеки по показниках ліквідності	0,404	0,57	0,185
2	Рівень безпеки по показниках ділової активності	0,397	0,745	0,288
3	Рівень безпеки по показниках фінансової стійкості	0,415	0,324	0,131
4	Рівень безпеки по показниках прибутковості	0,539	0,183	0,346

Отже з приведених розрахунків у таблиці 2.5, видно, що у 2020 р. рівень безпеки по показникам ліквідності був менший за середній ($I_{\text{середній}} = 0,5$), і знаходиться у другому квартилю. Це значення не було досить низьким, як у 2022 р., коли цей рівень безпеки був менший за нормативну верхню границю першого квартиля $I_{\text{перш.кв.}} = 0,25$.

Рівень безпеки по показниках ділової активності у 2020 р. та у 2022 р. також

знаходиться у другому кuartилі, при чому станом на 2022 р. це значення було досить близько розташовано до нижньої межі другого кuartиля. У 2021 р. рівень безпеки по показниках ділової активності був високим, та знаходився у третьому кuartилі, дуже близько до його верхньої межі ($I_{\text{трет.кв.}} = 0,75$).

Рівень безпеки по показниках фінансової стійкості у 2020 р. та 2021 р. знаходився у другому кuartилі, при чому його значення у 2021 р. значно зменшилося. Проте у 2022 р. ситуація погіршилася й рівень безпеки по показниках фінансової стійкості знаходився у першому кuartилі. Рівень безпеки по показниках прибутковості у 2020 р. знаходився у третьому кuartилі, у 2021 р. відбулося значне погіршення та рівень безпеки перемістився до першого кuartиля, а у 2022 р. значення цього показника покращилося і він знаходиться у другому кuartилі. При проведенні діагностики економічної безпеки бізнес-структури необхідно аналізувати і збалансованість показників. Для цього можна використовувати радарні діаграми, що графічно зображують у який бік відбулося значне відхилення від рівноважного розвитку.

На рисунку 2.2 представлена радарна діаграма для складових показників рівня економічної безпеки за 2020 р.

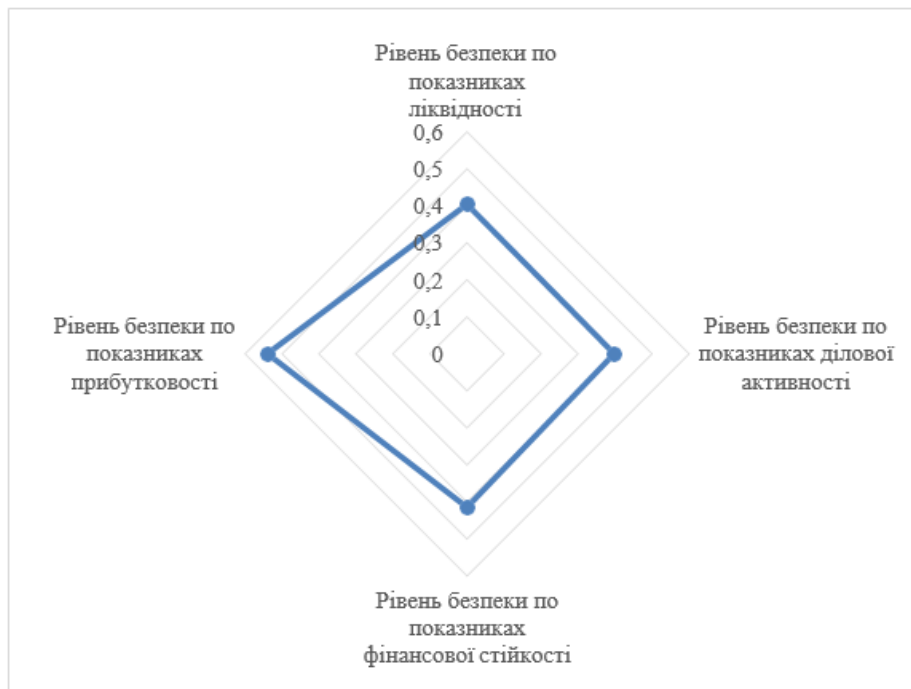

Рисунок 2.2 – Радарна діаграма показників безпеки по окремих групах за 2020 р.

На рисунку 2.3 представлена радарна діаграма для складових показників рівня економічної безпеки за 2021 р.

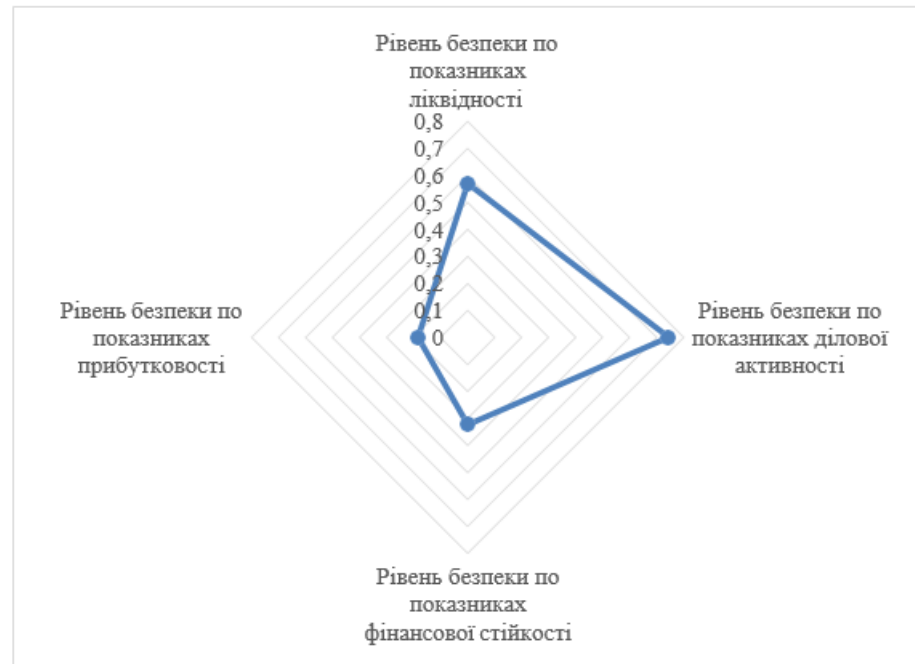

Рисунок 2.3 – Радарна діаграма показників безпеки по окремих групах за 2021 р.

На рисунку 2.4 представлена радарна діаграма для складових показників рівня економічної безпеки за 2022 р. для ТОВ «ТД «Хладомир».

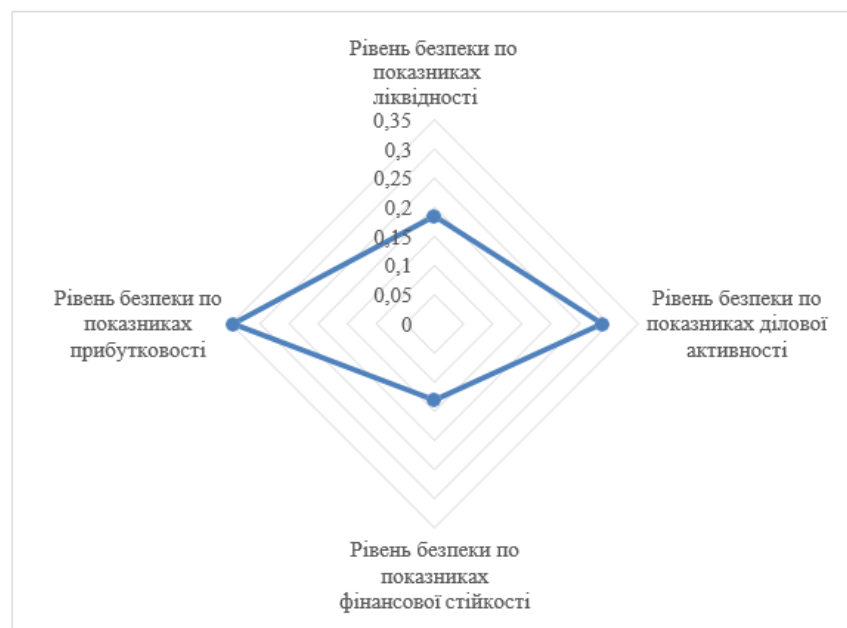

Рисунок 2.4 – Радарна діаграма показників безпеки по окремих групах за 2022 р.

Отже, з приведених радарних діаграм видно, що найбільш наблизений до рівноважного стану був графік інтегральних показників безпеки у 2020 р., а найменш зрівноваженим – стан у 2021 р.

Тобто, бізнес-структурі ТОВ «ГД «Хладомир» доцільно приділити увагу щодо зрівноваженої стратегії розвитку, яка буде зміцнювати рівень економічної безпеки цієї організації.

На рисунку 2.5 представлено графік рівня економічної безпеки за 2020–2022 рр.

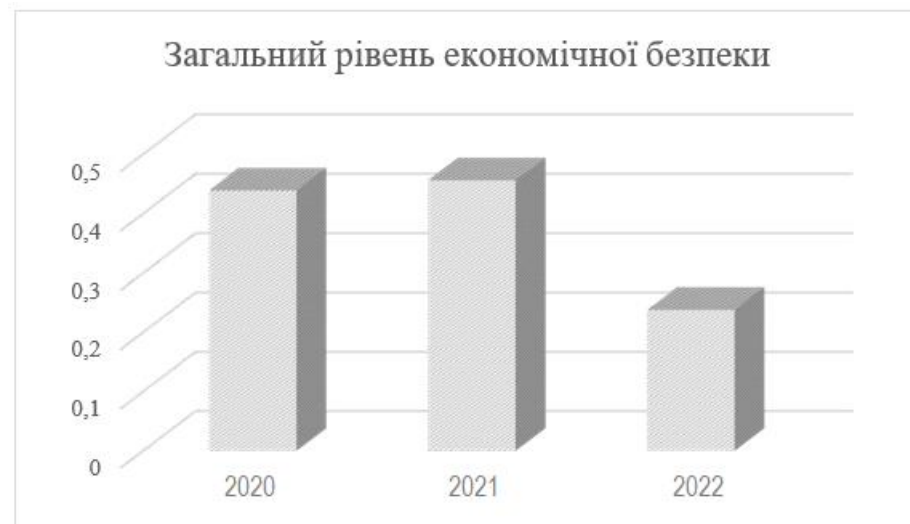

Рисунок 2.5 – Графік рівня економічної безпеки за 2020–2022 рр.

Видно, що у 2020 р. цей показник досягнув свого максимального рівня й склав 0,439. У 2021 р. його значення дещо зросло й дорівнювало 0,456. Але у 2022 р. рівень економічної безпеки бізнес-структури значно впав і склав всього 0,238.

Таким чином, запропонований механізм діагностики рівня економічної безпеки бізнес-структури з урахуванням прогнозів розвитку сегменту галузі дозволить удосконалити систему прийняття рішень, розробляти ефективні стратегії підприємства в тих чи інших умовах зовнішнього середовища та ризиків.

ВИСНОВКИ

Діагностика економічної безпеки бізнес-структури є складним процесом, який потребує використання комплексного підходу, заснованого на використанні експертних даних, якісної інформації щодо різних подій та фактів зовнішнього та внутрішнього середовища організації, вміння аналізувати різні сигнали та ризики, обробляти статистичні дані та розраховувати синтетичні показники для оцінки рівня економічної безпеки.

Для якісного проведення діагностики економічної безпеки підприємства необхідно використання достатньо великої бази даних, яка би була використана системою безперервного моніторингу рівня економічної безпеки даної організації.

Ризики внутрішнього середовища можуть бути обумовлені як проблемами неякісного менеджменту в організації чи невірно обраної стратегії, так й недостатністю матеріальних, фінансових чи людських ресурсів. З урахуванням великого обсягу інформації для обробки даних щодо можливих ризиків, оцінки їх ймовірності та можливих втрат доцільно використовувати методи штучного інтелекту. Але й звичайні статистичні методи обробки інформації можуть бути використані для аналізу й прогнозу.

Одним з можливих підходів до оцінки ризиків зовнішнього середовища є опрацювання статистичних даних щодо показників діяльності суб'єктів господарювання визначеної галузі або її сегментів.

Реалізовано побудову алгоритму діагностики стану економічної безпеки бізнес-структури ТОВ «ТД «Хладомир». Були розраховані значення інтегральних показників по групах «Показники ліквідності», «Показники фінансової стійкості» та «Показники прибутковості» за період 2020–2022 рр., проведено аналіз збалансованість показників за допомогою радарних діаграм.

Найкращі позиції з точки зору економічної безпеки були у 2020–2021 рр. У 2020 р. рівень безпечного розвитку був досить високим, й бізнес-структура ТОВ «ТД «Хладомир» мала достатньо високий рівень економічної безпеки. У 2022 р. рівень безпечного розвитку сегменту оптової торгівлі значно зріс,

загострилася конкуренція та рівень економічної безпеки ТОВ «ТД «Хладомир» знизився.

Таким чином, з урахуванням зростання можливих ризиків у 2020–2022 рр. ТОВ «ТД «Хладомир» рекомендовано приділити значну увагу розробці антикризових заходів та використовувати широкі можливості електронної торгівлі та комунікації з своїми партнерами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ажаман І. А. Інформаційне забезпечення проведення діагностики фінансово-економічного стану підприємства / І. А. Ажаман, Н. А. Петрищенко, Л. В. Кулікова // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Випуск 2 (13). С. 39-42.
2. Биба В. В. Діагностика та прогнозування фінансово-економічного стану підприємства / В. В. Биба, Т. В. Лоза // Економіка та держава. 2015. № 5. С. 110-113.
3. Бойко В. В. Сучасні тенденції розвитку економічної діагностики стану підприємств / В. В. Бойко // Економіка та управління на транспорті. 2017. Випуск 4. С. 18-24.
4. Брік С. В. Проблеми фінансової стійкості підприємства та шляхи їх вирішення / С. В. Брік, А. В. Нещерет // Науково-практичний журнал «Економічні студії». 2019. № 4 (26). С. 17-21.
5. Бшарат Н. Теоретичні засади концепції конкурентної стратегії управління потенціалом конкурентоспроможності торговельних підприємств / Н. Бшарат // Економіка та держава. 2019. № 9. С. 78-82.
6. Вороніна В. Л. Аналіз підходів до визначення поняття економічної безпеки підприємства / Л. В. Вороніна, Р. В. Спінжар // Економічний форум. 2019. № 4. С. 109-115.
7. Городня Т. А. Комплексна діагностика результативності підприємства / Т. А. Городня, В. Б. Петрівський // Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Випуск 11. С. 304-307.
8. Гришина Н. В. Економічна діагностика конкурентоспроможності суб'єктів малого підприємництва регіону та шляхи її підвищення [Електронний ресурс] / Н. В. Гришина, Д. С. Войт, І. О. Коваленко, К. В. Асламова // Ефективна економіка. 2020. № 4. Режим доступу:

http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/4_2020/87.pdf. Станом на 12.03.2024. Назва з екрана.

9. Діденко Є. О. Модель антикризового управління підприємством / Є. О. Діденко // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. 2015. № 3 (87). С. 53-58.

10. Діагностика фінансово-господарської діяльності промислового підприємства : монографія / І. В. Кривов'язюк, Я. О. Кость ; за науковою редакцією Н. Ю. Брюховецької. Донецьк : Інститут економіки промисловості Національної академії наук України, 2015. 200 с.

11. Забаштанський М. М. Роль економічної діагностики у забезпеченні ефективності концесійної діяльності // М. М. Забаштанський, Т. В. Забаштанська, А. В. Роговий // Проблеми і перспективи економіки та управління. 2015. № 3 (3). С. 259-264.

12. Загороднюк О. В. Розробка моделі реалізації стратегії підприємства / О. В. Загороднюк, М. В. Півторак, Л. В. Клименко // Науково-практичний журнал «Економічні студії». 2019. № 4 (26). С. 50-55.

13. Клебанова Т. С. Оцінка, аналіз і попередження кризового стану підприємств житлово-комунального господарства : монографія / Т. С. Клебанова, О. В. Димченко, О. О. Рудаченко. Харків : Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, 2016. 193 с.

14. Ковальчук Т. М. Діагностичний аналіз фінансового стану : теорія та методологія / Т. М. Ковальчук, А. І. Вергун // Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки». 2015. № 5 (1). С. 129-134.

15. Комарков Д. В. Методичне забезпечення аналізу економічної безпеки розвитку підприємств / Д. В. Комарков // Економіка і регіон. 2017. № 6 (67). С. 130-133.

16. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика : навчальний посібник, 2-ге видання / І. В. Кривов'язюк. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 456 с.

17. Меліхова Т. О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність: монографія / Т. О. Меліхова. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 632 с.

18. Меліхова Т. О. Оцінювання ймовірності банкрутства з метою підвищення

фінансового стану підприємства / Т. О. Меліхова // Агросвіт. – 2019. № 10. С. 11-18.

19. Мулик Т. О. Організація діагностики діяльності підприємства та його бізнес-процесів: теоретико-методичні підходи [Електронний ресурс] /Т. О. Мулик // Електронне наукове фахове видання з економічних наук «ModernEconomics». 2019. № 17. С. 158-164. Режим доступу : <https://modecon.mnau.edu.ua>. Станом на 18.03.2024. Назва з екрана.

20. Отенко І. П. Організація фінансово-економічної безпеки бізнес- процесів інноваційного розвитку підприємства / І. П. Отенко, Д. В. Комарков, Р. П. Шкробень // Бізнес-Інформ. 2017. № 10. С. 144-149.

21. Посилкіна О. В. Економічна діагностика : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / О. В. Посилкіна, К. С. Світлична. Харків : видавництво Національної фармацевтичної академії, 2014. 236 с.

22. Пріб К. А. Діагностика в системі управління : навчальний посібник / К. А. Пріб, Н. І. Патица. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 32 с.

23. Сисоєв В. В. Концептуальна модель механізму діагностики діяльності підприємства / В. В. Сисоєв // Бізнес Інформ. 2018. № 4. С. 411-418.

24. Сосновська О. О. Економічна безпека підприємства : сутність та ознаки забезпечення / О. О. Сосновська, М. О. Житар // Облік і фінанси. 2018. № 3 (81). С. 124-132.

25. Яцкевич І. В. Економічна діагностика : навчальний посібник / І. В. Яцкевич. – Одеса : Фізична особа-підприємець Бондаренко М. О., 2015. 292 с.

26. Hellwig Z. Zastosowanie metody taksonomicznej do typologicznego podziału krajów ze względu na poziom ich rozwoju oraz zasoby i strukturę wykwalifikowanych kadr / Z. Hellwig // Przegląd Statystyczny. 1968. № 4. S. 307-326.

ДОДАТОК А

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ТОВ «ТД «ХЛАДОМИР» ЗА 2021 р.

Таблиця А.1 – Звіт про фінансовий стан

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	160	273	
первісна вартість	1001	254	367	
накопичена амортизація	1002	(94)	(94)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби	1010	34860	43264	
первісна вартість	1011	67681	83595	
знос	1012	(32821)	(40331)	
Інвестиційна нерухомість	1015			
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016			
Знос інвестиційної нерухомості	1017			
Довгострокові біологічні активи	1020			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045	1	1	
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	35021	43538	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	60264	74666	

Продовження таблиці А.1

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
- виробничі запаси	1101	34780	47096	
- незавершене виробництво	1102	2236	4181	
- готова продукція	1103	23238	23389	
- товари	1104	10		
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестраховання	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	27101	38093	
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	4005	31330	
з бюджетом	1135	7209	7291	
- у тому числі з податку на прибуток	1136			
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140			
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7	2	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	1329	705	
- готівка	1166		1	
- рахунки в банках	1167	1329	704	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
- в резервах довгострокових зобов'язань	1181			
- в резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
- в резервах незароблених премій	1183			
- в інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190			
Усього за розділом II	1195	99915	152087	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	134936	195625	

Продовження таблиці А.1

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1900	1900	
Капітал у дооцінках	1405	4399	5431	
Додатковий капітал	1410	0	0	
- емісійний дохід	1411	0	0	
- накопичені курсові різниці	1412	0	0	
Резервний капітал	1415	475	475	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	23006	29239	
Неоплачений капітал	1425	0	0	
Вилучений капітал	1430	0	0	
Інші резерви	1435	0	0	
Усього за розділом I	1495	29780	37045	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500			
Пенсійні зобов'язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510	8043	21932	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	17658	15661	
Довгострокові забезпечення	1520			
- довгострокові забезпечення витрат	1521			
Цільове фінансування	1525			
- благодійна допомога	1526			
Страхові резерви	1530			
- резерв довгострокових зобов'язань	1531			
- резерв збитків або резерв належних виплат	1532			
- резерв незароблених премій	1533			
- інші страхові резерви	1534			
Інвестиційні контракти	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	25701	37593	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605	3350	3015	
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610			
товари, роботи, послуги	1615	72524	112703	
розрахунками з бюджетом	1620	1367	460	

Закінчення таблиці А.1

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
- у тому числі з податку на прибуток	1621			
розрахунками зі страхування	1625	197	88	
розрахунками з оплати праці	1630	318	623	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	89	104	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660	1254	2165	
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	356	1829	
Усього за розділом III	1695	79455	120987	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	134936	195625	

Таблиця А.2 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	232092	176101
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(160259)	(112976)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	71833	63125
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
- зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
- зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	10403	14244
- дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
- дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(31503)	(26603)
Витрати на збут	2150	(22456)	(11314)
Інші операційні витрати	2180	(18614)	(28888)
- витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
- витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	9663	10564
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	2	245
- дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(1325)	(1917)

Закінчення таблиці А.2

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	(540)	(1732)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	7800	7160
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1567	-1649
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	6233	5511
збиток	2355		

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1032	492
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1032	492
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1032	492
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	7265	6003

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	153947	112630
Витрати на оплату праці	2505	25649	13201
Відрахування на соціальні заходи	2510	5714	5273
Амортизація	2515	7626	6670
Інші операційні витрати	2520	41581	49808
Разом	2550	234517	187582

ДОДАТОК Б

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ТОВ «ТД «ХЛАДОМИР» ЗА 2022 Р.

Таблиця Б.1 – Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	273	332	
первісна вартість	1001	367	426	
накопичена амортизація	1002	(94)	(94)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби	1010	43264	87164	
первісна вартість	1011	83595	140512	
знос	1012	(40331)	(53348)	
Інвестиційна нерухомість	1015			
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016			
Знос інвестиційної нерухомості	1017			
Довгострокові біологічні активи	1020			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045	1		
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	43538	87496	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	74666	85614	
- виробничі запаси	1101	47096	45396	
- незавершене виробництво	1102	4181	3132	
- готова продукція	1103	23389	37086	
- товари	1104			
Поточні біологічні активи	1110			

Продовження таблиці Б.1

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
Депозити перестраховування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	38093	67646	
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	31330	7891	
з бюджетом	1135	7291	6349	
- у тому числі з податку на прибуток	1136			
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140			
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2	14	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	705	263	
- готівка	1166	1	2	
- рахунки в банках	1167	704	261	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
- в резервах довгострокових зобов'язань	1181			
- в резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
- в резервах незароблених премій	1183			
- в інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190			
Усього за розділом II	1195	152087	167822	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	195625	255318	
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1900	1900	
Капітал у дооцінках	1405	5431	5851	
Додатковий капітал	1410	0	0	
- емісійний дохід	1411	0	0	
- накопичені курсові різниці	1412	0	0	

Продовження таблиці Б.1

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
Резервний капітал	1415	475	475	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	29239	34748	
Неоплачений капітал	1425	0	0	
Вилучений капітал	1430	0	0	
Інші резерви	1435	0	0	
Усього за розділом I	1495	37045	42974	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500			
Пенсійні зобов'язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510	21932	21230	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	15661	52389	
Довгострокові забезпечення	1520			
- довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
- благодійна допомога	1526			
Страхові резерви	1530			
- резерв довгострокових зобов'язань	1531			
- резерв збитків або резерв належних виплат	1532			
- резерв незароблених премій	1533			
- інші страхові резерви	1534			
Інвестиційні контракти	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	37593	73619	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		1266	
Векселі видані	1605	3015	3695	
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610			
товари, роботи, послуги	1615	112703	126858	
розрахунками з бюджетом	1620	460	1025	
- у тому числі з податку на прибуток	1621			
розрахунками зі страхування	1625	88	246	
розрахунками з оплати праці	1630	623	1153	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	104	108	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			

Закінчення таблиці Б.1

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660	2165	3590	
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	1829	784	
Усього за розділом III	1695	120987	138725	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	195625	255318	

Таблиця Б.2 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	309234	232092
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(200782)	(160259)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	108452	71833
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
- зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
- зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	5743	10403
- дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
- дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(28782)	(31503)
Витрати на збут	2150	(54713)	(22456)
Інші операційні витрати	2180	(16401)	(18614)
- витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
- витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	14299	9663
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		

Продовження таблиці Б.2

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Інші доходи	2240	2	2
- дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(2896)	(1325)
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	(743)	(540)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	10622	7800
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2137	-1567
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	8525	6233
збиток	2355		

IV. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	420	1032
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	420	1032
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	420	1032
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	8945	7265

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	184835	153947
Витрати на оплату праці	2505	41096	25649
Відрахування на соціальні заходи	2510	9339	5714
Амортизація	2515	13224	7626

Закінчення таблиці Б.2

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Інші операційні витрати	2520	63257	41581
Разом	2550	311751	234517